



Spacery dźwiękowe jako nowa forma aktywności turystycznej

Pojęcie krajobrazu dźwiękowego wywodzi się z angielskiego terminu „soundspace” i na chwilę obecną nie doczekało się jednoznacznej definicji. Najogólniej rzecz można, że jest to pewien zbiór dźwięków towarzyszących określonej przestrzeni. Do tego zbioru zalicza się zarówno dźwięki naturalne, jak również te, które wytworzone zostały w wyniku działalności człowieka na danym terytorium. Uznawanie dźwięków, a więc czegoś niedostrzegalnego, za element wkomponowany w przestrzeń, tworzący przestrzeń i nadający jej określony charakter, prowadzi do licznych sprzeczności i tym samym staje się przyczynkiem do dyskusji.

Krajobrazy dźwiękowe różnią się między sobą pod względem naturalności, estetyki oraz poziomu zanieczyszczenia hałasem. Współcześnie żyjemy w nagromadzeniu nienaturalnych dźwięków będących wytworem cywilizacyjnego postępu. Przykładami nagromadzenia nieprzyjemnych i szkodliwych dla zdrowia dźwięków są m.in. hałas komunikacyjny (drogowy, lotniczy), przemysłowy, charakterystyczny zwłaszcza dla obszarów wielkomiejskich. Problem hałasu dotyka swoim zasięgiem również inne obszary, jak np. tereny podmiejskie, wiejskie czy nawet obszary chronione, te ostatnie również narażone na ten rodzaj zanieczyszczenia ze względu na swoją funkcję turystyczną. Hałas zniekształca naturalne krajobrazy dźwiękowe, zagraża bioróżnorodności oraz nie pozostaje bez wpływu na zdrowie człowieka. Długotrwałe przebywanie w środowisku skażonym hałasem prowadzi może do przewlekłego stresu organizmu, spadku produktywności czy bezsenności, ale przede wszystkim do nieodwracalnych uszkodzeń narządu słuchu, skutkujących stopniowym pogarszaniem słuchu.

Ryc.1. bez opisu – w folderze artykuły – folder NOWE a w nim folder z nazwą artykułu, w środku zdjęcie megafonu skierowane w stronę miasta, nie mogłam znaleźć tego na cc serach.

Krajobrazy dźwiękowe ulegają zmianie i ewoluują wraz ze zmieniającym się społeczeństwem, niestety coraz częściej na niekorzyść. Postępująca urbanizacja prowadzi do ujednoczenia akustyki przestrzeni poprzez zagłuszenie jej dźwiękami zanieczyszczonymi. Krajobrazy dźwiękowe powinny podlegać ochronie, gdyż niejednokrotnie stanowią niematerialne dziedzictwo kulturowe. Z tego względu ważne jest monitorowanie poziomu hałasu w miastach, poprawa jakości akustyki poprzez zwiększanie udziału terenów zieleni miejskiej. W przypadku obszarów chronionych nacisk kłaść należy na edukację w zakresie szkodliwości hałasu oraz tworzenie na obszarach chronionych tablic informacyjnych dla społeczności lokalnej oraz turystów.

Świadoma turystyka dźwiękowa jest zjawiskiem nowym, polegającym na celowym podróżowaniu do miejsc, które odznaczają się unikatowością występujących krajobrazów dźwiękowych. Rozwojowi tej formy turystyki sprzyja chęć ucieczki od zgiełku miast, produktem turystycznym staje się zaś sama cisza. Obszary cenne przyrodniczo stanowią jedno z nielicznych już miejsc, w których taka forma turystyki może być praktykowana. Krajobraz dźwiękowy tych terenów obfituje w naturalne dźwięki, takie jak trele ptaków, odgłosy liści poruszanych na wietrze czy odgłosy płynącej rzeki lub bioróżnorodności skoncentrowanej wokół jeziora. Wysoką jakość krajobrazów dźwiękowych zapewnia zróżnicowany krajobraz wizualny, występowanie dużych skupisk roślinności, obszarów leśnych, obecność przyrody ożywionej, niska gęstość zaludnienia w przypadku obszarów wiejskich a także oddalenie od terenów zurbanizowanych.

Jedną z form aktywnego spędzania czasu na świeżym powietrzu są spacery dźwiękowe. Odbývają się one po uprzednio zaprojektowanych ścieżkach. Spacer dźwiękowy to nie tylko





rekreacja, ale również edukacja. Mogą one odbywać się zarówno z dala od miast, jak również w samym ich centrum. Celem wycieczek „dźwiękozawczych” jest przede wszystkim zwrócenie uwagi na otaczające dźwięki, zachęcenie do interpretacji wpływu zasłyszanych dźwięków na jakość otoczenia oraz zwrócenie uwagi na rolę samych uczestników w procesie kształtowania krajobrazu dźwiękowego poprzez ich własne zachowania w przestrzeni. Ta forma turystyki dzięki odkrywaniu nowego wymiaru atrakcyjności turystycznej krajobrazu przyczynić się może do ochrony środowiska przed szkodliwymi skutkami hałasu.

Źródła:

http://cepl.sggw.pl/sim/pdf/sim37_pdf/Bernat.pdf

<http://www.krajobraz.kulturowy.us.edu.pl/publikacje.artykuly/dzwiek/red.i%20spis.pdf>

<http://dzwieki.wordpress.com/krajobraz-dzwiekowy/>

<http://krajobraz.kulturowy.us.edu.pl/publikacje.artykuly/niematerialne/bernat.pdf>

